

**ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ
ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟ ΕΩΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ. ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ,
ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΣΑ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΜΕΝΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.**

ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ ΜΑΡΘΑ

Λέξεις-Κλειδιά:

- Πολιτιστική Διπλωματία
- Πολιτισμός
- Διπλωματία
- Ελλάδα
- Ευρωπαϊκή Ένωση
- Πολιτιστική Κληρονομιά
- Διαπολιτισμικότητα
- Εξωτερική Πολιτική

Κεφάλαιο 1: Βασικές έννοιες

- Πολιτισμός
- Διπλωματία
- Πολιτιστική Διπλωματία
- Πολιτιστική Διπλωματία, Ήπια Ισχυς και Δημόσια Διπλωματία

Βασικές έννοιες

- **Πολιτισμός**

Γιανναράς Χ. : *«συλλογικό επίτευγμα που δε παγιώνεται σε αναλλοίωτες σταθερές συμπεριφοράς και θεωρητικών, θεσμικών, και καλλιτεχνικών εκφράσεων. Είναι ιστορικό φαινόμενο που ακολουθεί τη δυναμική και την απροσδιοριστία των ανθρώπινων σχέσεων, δηλαδή είναι συνάρτηση της ελευθερίας και της απροκαθόριστης ωριμότητας του κάθε λογικού υποκειμένου»*

Βασικές έννοιες

- **Πολιτισμός**

Χριστογιάννης Γ. : *«πολιτισμός είναι εννιαίο σύνολο αξιών, ηθών, εθίμων, γνώσεων, και εμπειριών που δημιουργήθηκαν στην ιστορική εξέλιξη απο ένα κοινωνικό σύνολο, φέρουν υπερατομικό και διαχρονικό χαρακτήρα και κληρονομούνται απο γενιά σε γενιά».*

Βασικές έννοιες

- **Πολιτισμός**

Βασιλειάδης, Ν. & Μπουτσιούκη, Σ. : *«ο πολιτισμός αντιπροσωπεύει ένα σύστημα αξιών, θεσμών και δράσεων μέσα στο οποίο ο άνθρωπος αναπτύσσει την κοινωνικότητα του, την ηθική του υπόσταση, την υλική και πνευματική αισθητική του, δια μέσου του οποίου **επικοινωνεί**, ομιλώντας τη γλώσσα της παράδοσης».*

Βασικές έννοιες

- Πολιτισμός

UNESCO : «ο πολιτισμός είναι ένα **ολόκληρο σύμπλεγμα** διακριτών πνευματικών, υλικών, διαλεκτικών και συναισθηματικών χαρακτηριστικών που **ορίζουν μια κοινωνία ή μια κοινωνική ομάδα...** στο σύμπλεγμα αυτό περιλαμβάνονται συνήθειες, παραδόσεις, πεποιθήσεις, τέχνες και γράμματα καθώς και τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα».

Βασικές έννοιες

- **Πολιτισμός**

Ευρωπαϊκή Ένωση : *«ο πολιτισμός αποτελεί τον πυρήνα της προόδου και των πολιτισμικών επιτευγμάτων του ανθρώπου· το υλικό απ' το οποίο είναι φτιαγμένες οι ελπίδες και τα όνειρά μας, αφού διεγείρει τις αισθήσεις μας και μας προσφέρει νέους τρόπους προσέγγισης της πραγματικότητας. Αυτό είναι το στοιχείο που φέρνει κοντά τους ανθρώπους, προκαλώντας το διάλογο και εξάπτοντας πάθη, μ' έναν τρόπο που μάλλον ενώνει παρά διαιρεί»*

Βασικές έννοιες

- **Πολιτισμός**

Ευρωπαϊκή Ένωση : *«πολιτισμός είναι σειρά διακριτών πνευματικών και υλικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν μια κοινωνία, μια κοινωνική ομάδα. Περιλαμβάνει τη λογοτεχνία και τις τέχνες, καθώς και τρόπους ζωής, συστήματα αξιών, παραδόσεις και δοξασίες...Έχει ανθρωπολογική διάσταση και αποτελεί τη βάση ενός συμβολικού κόσμου σημασιών, δοξασιών, αξιών και παραδόσεων που εκφράζονται μέσω της γλώσσας, της τέχνης, της θρησκείας και του μύθου. Ο πολιτισμός, ως τέτοιος, διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στην πρόοδο του ανθρώπου και στον περίπλοκο ιστό των ταυτοτήτων και των συνηθειών των ατόμων και των κοινοτήτων»*

Βασικές έννοιες

- **Διπλωματία**

Γιανναράς, Χ. : *«η δεξιότητα και η ικανότητα στη διαχείριση των εξωτερικών σχέσεων μιας πολιτείας. Το σύνολο των προσώπων και των υπηρεσιών που ασχολούνται με τις διεθνείς σχέσεις ενός κράτους»*

Encyclopædia Britannica : *«οι θεσμοθετημένες μέθοδοι επηρεασμού των αποφάσεων και της συμπεριφοράς των ξένων κυβερνήσεων και των λαών τους με κύρια μέσα το διάλογο και τη διαπραγμάτευση αλλά σε καμιά περίπτωση τη χρήση βίας».*

Βασικές έννοιες

- **Πολιτιστική Διπλωματία**

Schneider, C. : *«η ανταλλαγή ιδεών, πληροφοριών, τέχνης και άλλων μορφών πολιτισμού μεταξύ των κρατών και των λαών τους, με σκοπό την ενίσχυση της αλληλοκατανόησης»*

Taylor, P. *« αποτελεί μια κυβερνητική δραστηριότητα που επιχειρεί να παρακάμψει τις απεικονίσεις των εμπορικών μέσων, απευθυνόμενη άμεσα στους λαούς των ξένων κοινωνιών σε ένα φαινομενικά μη πολιτικό επίπεδο. Χρησιμοποιεί ως εργαλεία τη διδασχή της γλώσσας, εκπαιδευτικές ανταλλαγές και άλλες μορφές πολιτιστικής ανταλλαγής που σε πρώτη ανάγνωση μοιάζουν αρκετά αβλαβή».*

Βασικές έννοιες

- **Πολιτιστική Διπλωματία**
- Μια τεχνοκρατική διαδικασία
- Εφαρμόζεται από κρατικούς και μη κρατικούς φορείς
- Συμπληρώνει και έπεται της κλασικής διπλωματίας
- Αμφίδρομη διαδικασία

Βασικές έννοιες

- **Πολιτιστική Διπλωματία, Ήπια Ισχυς και Δημόσια Διπλωματία**
- Η Π.Δ. περιλαμβάνει σχεδόν **κάθε δράση** που σχετίζεται με την πολιτιστική συνεργασία μεταξύ των κρατών
- Η **ήπια ισχύς** σύμφωνα με τον Joseph S. Nye, Jr. είναι *«η ικανότητα ενός κράτους να πείθει άλλα κράτη να επιθυμούν αυτό που το ίδιο επιθυμεί»*. Είναι ο **θαυμασμός προς τις αξίες** που διέπουν ένα κράτος και η επιθυμία άλλων κρατών να φτάσουν στο ίδιο επίπεδο.

Βασικές έννοιες

- Πολιτιστική Διπλωματία, Ήπια Ισχυς και Δημόσια Διπλωματία
- Η δημόσια διπλωματία στοχεύει περισσότερο στην κοινωνία των πολιτών κάθε κράτους. Τοποθετεί στο στόχαστρο το δημόσιο κοινό διαφορετικών εθνικοτήτων. Στηρίζεται στη μετάδοση πληροφοριών μέσα από τα ΜΜΕ.

Κεφάλαιο 2: Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- Υπουργείο Πολιτισμού
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού - Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού
- Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού
- Άλλες πρωτοβουλίες και φορείς

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Υπουργείο Πολιτισμού**
- **Στόχος:**
- Η προαγωγή της επιστημονικής έρευνας, η ανεύρεση, διάσωση, προστασία, ανάδειξη και προβολή του **συνόλου της πολιτιστικής κληρονομιάς**.
- Η διάχυση των πολιτιστικών προϊόντων **μεταξύ των πολιτών**, η δημιουργική συμμετοχή τους στη σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή και η ευαισθητοποίηση τους για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών.
- Η προβολή του Ελληνικού πολιτισμού **παγκοσμίως** και η ενθάρρυνση των **διεθνών συνεργασιών** στα ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Υπουργείο Πολιτισμού**

Αρμόδια για θέματα πολιτιστικής διπλωματίας είναι η

Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία αποτελείται από τα εξής τμήματα:

A) Διεθνών Σχέσεων

B) Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Υπουργείο Εξωτερικών**
- **Στόχος:**
- Η **παρακολούθηση** των διμερών και διεθνών πολιτικών, οικονομικών, πολιτιστικών και άλλων θεμάτων, καθώς και ζητημάτων διεθνούς ασφάλειας, η ενημέρωση της Κυβέρνησης και η διατύπωση εισηγήσεων επ' αυτών
- Η **ανάπτυξη** των διεθνών πολιτικών, οικονομικών και πολιτιστικών σχέσεων της Ελλάδας
- Η **διεθνής προβολή** της Ελλάδας, του ελληνικού πνεύματος και πολιτισμού

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Υπουργείο Εξωτερικών**
- Αρμόδια για θέματα πολιτιστικής προβολής είναι η **Ε' Γενική Διεύθυνση Πολιτιστικών, Θρησκευτικών και Προξενικών Υποθέσεων**, η οποία έχει υπό τον έλεγχο της την **Ε1 Διεύθυνση Μορφωτικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων**

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Υπουργείο Εξωτερικών**
- Ε' Γενική Διεύθυνση Πολιτιστικών, Θρησκευτικών και Προξενικών Υποθέσεων
 - Ε1 Διεύθυνση Μορφωτικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων
 - Τμήμα Μορφωτικών Συμφωνιών και Προγραμμάτων
 - Τμήμα Διμερούς και διεθνούς πολιτιστικής συνεργασίας
 - Τμήμα UNESCO
 - ✦ Τμήμα Πολιτιστικών και Επιστημονικών Ιδρυμάτων και Επιτροπών

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων**

- **Στόχος:**

Η διαπαιδαγώγηση των Ελλήνων, η ηθική και πνευματική αγωγή τους, η καλλιέργεια σε αυτούς βασικών αρχών και η ανάπτυξη της εθνικής συνείδησης

- Αρμόδια για θέματα πολιτιστικής διπλωματίας μέσω της εκπαίδευσης είναι η

Γενική Διεύθυνση Διεθνών, Ευρωπαϊκών Θεμάτων, Παιδείας Ομογενών και

Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης που αποτελείται από:

A) Διεύθυνση Παιδείας Ομογενών, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, Ευρωπαϊκών και Μειονοτικών Σχολείων

B) Διεύθυνση Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού - Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού**

Α. Ι. Κοντής : *«ως αποδημούντες ορίζονται άτομα τα οποία διαμένουν **εκτός των ορίων** της επικράτειας του ελληνικού κράτους τουλάχιστον πάνω από ένα έτος και, είτε είναι **ιστορική μειονότητα** στη χώρα της αλλοδαπής, είτε μετοίκησαν στη χώρα αυτή για **οποιοδήποτε λόγο**, χαρακτηρίζονται από τα **αντικειμενικά γνωρίσματα**: γλώσσα, θρησκεία, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμό, καταγωγή ή/και τα **υποκειμενικά γνωρίσματα** - συνείδηση του ανήκειν - του ελληνικού έθνους»*

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού - Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού**
- Το **αίτιο** μετακίνησης αποτελεί συχνά και ένα **παράγοντα συνοχής** των αποδημούντων στο εξωτερικό → **Δημιουργία ομάδων**
- Στόχος αυτών των ομάδων είναι η **διατήρηση της επαφής** με την χώρα προέλευσης. Παράλληλα λειτουργούν και ως ένα **μέσο προβολής** του ελληνικού πολιτισμού στο εξωτερικό
- Η ελληνορθόδοξη εκκλησία, οι μορφές αυτοοργάνωσης, οι μορφωμένοι επιστήμονες

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού - Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού**
- Οι απόδημοι Έλληνες είναι φορείς της ελληνικής κουλτούρας, του τρόπου ζωής, των ηθών και των εθίμων. Είναι ένας τρόπος προβολής της χώρας μας στο εξωτερικό. Οι άνθρωποι αυτοί αλληλοεπιδρούν καθημερινά με τους πολίτες της χώρας στην οποία διαβιούν, προωθώντας τον διαπολιτισμικό και διαθρησκευτικό διάλογο

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού - Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού**
- Από το 1983 υπεύθυνη για θέματα απόδημου ελληνισμού είναι η Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού η οποία βρίσκεται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εξωτερικών.
- Διοργανώνει εκδηλώσεις, ενισχύει οικονομικά τις ομογενειακές οργανώσεις, συνεργάζεται και μεταφέρει τα αιτήματα των Ελλήνων του εξωτερικού στην Ελληνική Πολιτεία.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού - Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού**
- Το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού συστάθηκε το 1995
- Έχει γνωμοδοτικό, εισηγητικό και υποστηρικτικό ρόλο
- Στόχος του είναι να υποστηρίξει τη δράση των ομογενειακών οργανώσεων

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού**
- 1992 : αρχική ονομασία «Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού»
- Η χρονική περίοδος ίδρυσης του συμπίπτει με τη διάλυση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, την εμφάνιση νέων κρατών και την αρχή του Μακεδονικού ζητήματος
- Η Ελληνική Πολιτεία θέλησε με αυτό τον τρόπο **να τοποθετηθεί στο ασταθές υποσύστημα των Βαλκανίων και της ευρύτερης περιοχής** και μέσα από τη προβολή του Ελληνικού πολιτισμού να γίνει παράδειγμα για τους γείτονες.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού**
- Αρχικά είχε εκτεταμένες δραστηριότητες που αργότερα παραχώρησε στους άλλους φορείς.
- Πρώτυπο του αποτέλεσαν παρόμοια ιδρύματα του εξωτερικού.
- Στον αρχικό προγραμματισμό προβλέπονταν δραστηριότητες προβολής του ελληνικού πολιτισμού και διασφάλισης της ελληνικής πολιτιστικής ταυτότητας.
- Την πρώτη περίοδο λειτουργίας δόθηκε έμφαση στην παράδοση και στην κληρονομιά

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού**
- Απολογισμός πρώτων ετών → οικονομικές σπατάλες
- Αλλαγή ονόματος - «Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού».
- Δράσεις που επικεντρώνονται στη δημιουργία πολιτιστικών αγαθών και στην προώθηση της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- **Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού**
- Συμμετέχει σε Ευρωπαϊκές δράσεις.
- Συνεργάζεται με άλλους πολιτιστικούς φορείς.
- Οργανώνει εκδηλώσεις όπως εκθέσεις, θεατρικές παραστάσεις, διαλέξεις και συναυλίες.
- Διαδίδει την ελληνική γλώσσα με τη διδασκαλία της στα διάφορα παραρτήματα, την παροχή έντυπου και μη υλικού καθώς και με παρουσιάσεις βιβλίων και συγγραφέων σε διεθνείς εκθέσεις.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ελλάδα

- Άλλες ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες και φορείς
- Οικουμενικό Πατριαρχείο
- Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας
- Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού – Ελληνικός Κόσμος
- Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος
- Μητροπολιτικός Οργανισμός Μουσείων Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης – MOMus

Κεφάλαιο 3: Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Δημιουργική Ευρώπη
- Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης
- Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Ευρωπαϊκά Βραβεία για την Πολιτιστική Κληρονομιά (Europa Nostra)
- Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Διεθνές Στερέωμα

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Άρθρο 167 ΣΛΕΕ :
- *Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών και σέβεται την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά*
- *Η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό είναι αναγκαίο, υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση τους...*
- *Η Ένωση όταν αναλαμβάνει δράσεις δυνάμει άλλων διατάξεων των Συνθηκών, λαμβάνει υπόψη της τις πολιτιστικές πτυχές, αποβλέποντας ειδικότερα στο σεβασμό και στην προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών της...*

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Δημιουργική Ευρώπη
- Στήριξη του πολιτιστικού και οπτικοακουστικού τομέα
- Πολιτισμός, Media και Media Mundus
- 1.46 δις ευρώ για την περίοδο 2014-2020
- Ένα νέο πρόγραμμα που συνενώνει τα τρία προηγούμενα, αυξάνει την αποτελεσματικότητα τους και δημιουργεί περισσότερες ευκαιρίες για τους ευνοούμενους του προγράμματος

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Δημιουργική Ευρώπη**
- Στόχος :
- Ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης
- Διασφάλιση της ευρωπαϊκή πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας
- Προώθηση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού πολιτιστικού τομέα
- Η διακρατική και διεθνής λειτουργία του πολιτιστικού τομέα
- διακρατική κυκλοφορία των έργων, των πολιτιστικών φορέων και των καλλιτεχνών

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Δημιουργική Ευρώπη**
- Στόχος :
- Βελτίωση στην πρόσβαση και η διεύρυνση του ακροατηρίου
- Σύνδεση ανάμεσα στη «Δημιουργική Ευρώπη» και στην «Ευρώπη 2020». Οι στόχοι της «Δημιουργικής Ευρώπης» αποσκοπούν στην προώθηση της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης της «Ευρώπης 2020»

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Δημιουργική Ευρώπη
- Υποπρογράμματα
- Α) MEDIA
- διευκόλυνση της προσαρμογής των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων στις εξελίξεις της αγοράς
- ενθάρρυνση της δημιουργίας νέων οπτικοακουστικών έργων με την διδασκαλία νέων ικανοτήτων
- προώθηση των ανταλλαγών
- ευκολότερη πρόσβαση σε νέες αγορές και χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Δημιουργική Ευρώπη**
- Υποπρογράμματα
- Β) Πολιτισμός
- ενίσχυση του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα με υποστηρικτικές δράσεις που δημιουργούν νέες δεξιότητες και ικανότητες, διευκολύνουν τη διεθνή συνεργασία και κάνουν γνωστά τα έργα των καλλιτεχνών
- παροχή βοήθειας στους πολιτιστικούς οργανισμούς ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες επαγγελματικές ευκαιρίες

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Δημιουργική Ευρώπη**
- Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 έχουν ξεκινήσει οι διαπραγματεύσεις στα ευρωπαϊκά όργανα για τη νέα «Δημιουργική Ευρώπη».
- Θα στηρίζεται στα επιτεύγματα του παρόντος προγράμματος ενώ θα προτείνει και νέες πρωτοβουλίες και δράσεις
- Προυπολογισμός 1.85 δις ευρώ, αύξηση 34% σε σχέση με το τρέχον πρόγραμμα.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης**
- Ξεκίνησε πρώτη φορά το 1985 με πρωτοβουλία της τότε υπουργού πολιτισμού Μελίνας Μερκούρη
- Στόχος : να προβάλλει τον πλούτο, την ποικιλομορφία και τα κοινά χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών πολιτισμών ώστε να συμβάλει στη βελτίωση της αμοιβαίας γνωριμίας μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών.
- Αμοιβαία κατανόηση και συνεργασία μεταξύ των λαών, τρόπος αλληλοπροσέγγισης, σεβασμός της διαφορετικότητας.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης**
- 1985: πρώτη ΠΠΕ η Αθήνα
- 1997: Θεσσαλονίκη
- 2000: 9 πόλεις ορίστηκαν ως ΠΠΕ
- 2010: Κωνσταντινούπολη
- 2021: Ελευσίνα

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς**
- Θεσπίστηκε το 2006 ως διακρατική πρωτοβουλία
- Μνημεία που:
- έχουν μεγάλη σημασία για τη δημιουργία της Ένωσης
- δεν μένουν μόνο στο αισθητικό κομμάτι
- διαθέτουν παιδαγωγική διάσταση
- λειτουργούν ως ορόσημα στην ιστορική εξέλιξη της Ένωσης

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς**
- Οι επιλέξιμοι χώροι μπορεί να είναι:
- μνημεία, φυσικοί, ενάλιοι, αρχαιολογικοί, βιομηχανικοί ή αστικοί χώροι, πολιτιστικά τοπία, τόποι ιστορικής μνήμης, πολιτιστικά αγαθά, η άυλη κληρονομιά ή η σύγχρονη πολιτιστική κληρονομιά, διακρατικοί χώροι, σύμπλεγμα χώρων σε διαφορετικά κράτη αλλά με συγκεκριμένο θέμα, εθνικοί χώροι.

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Ευρωπαϊκά Βραβεία για την Πολιτιστική Κληρονομιά (Europa Nostra)**
- Απονεμήθηκαν πρώτη φορά το 2002
- Αναδεικνύουν τις καλές πρακτικές σε τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς και ενθαρρύνουν τη διασυνοριακή ανταλλαγή γνώσης επιτρέποντας τη συνεργασία μεταξύ διακυβευματούχων στον πολιτισμό
- Χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες: Διατήρηση, εκπαίδευση, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση, μακροχρόνια συνεισφορά, έρευνα

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Ευρωπαϊκά Βραβεία για την Πολιτιστική Κληρονομιά (Europa Nostra)**
- Υποψήφιος περιοχές και χώροι μπορεί να είναι αρχιτεκτονικά κτήρια, πολιτιστικά τοπία, αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές με ιστορική σημασία, έργα τέχνης ή ακόμη και οπτικοακουστικά αρχεία

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018**
- Στόχος: να αναδειχθεί ο ρόλος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας κοινής αντίληψης της ιστορίας και της ταυτότητας των ευρωπαίων πολιτών.
- Δραστηριότητες σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο που στόχευαν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία και την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη μετάδοση αξιών την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών

Η πολιτιστική διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Διεθνές Στερέωμα**
- Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας,
- Ευρωμεσογειακή Συνεργασία
- Διαδικασία της Λιουμπλιάνας

Κεφάλαιο 4: οι προκλήσεις για την ελληνική πολιτιστική διπλωματία

- Περιοχές ενδιαφέροντος:
- Βαλκάνια
- Τουρκία
- Το πρόβλημα: εθνικές διεκδικήσεις σε βάρος των γειτόνων
- Η πρόκληση για την Ελλάδα είναι να χρησιμοποιήσει με τέτοιο τρόπο την πολιτιστική της πολιτική ώστε να διεισδύσει στους πολιτισμούς των γειτονικών χωρών και να διεκδικήσει με έμμεσο τρόπο αλλά εξίσου θεμιτό το συμφέρον της